

Yttrande

Datum
2017-11-15
Ert datum
2017-10-13

Vårt dnr
074/2017-4.1.1.
Ert dnr
4.6.18-14201/17

Sidnr
1(2)

Jordbruksverket
Växtregelenheten
Att: Heléne Ström
e-post:
genteknik@jordbruksverket.se

Ansökan om förlängning av tillstånd för fältförsök med genetiskt modifierad asp och hybridasp

Yttrande

Med den övervakningsplan som presenterats anser nämnden att en förlängning av tillståndet för fältförsök med hybridasp och asp inte utgör någon risk för hälsa eller miljö.

Bakgrund

Umeå universitet har ansökt om förlängt tillstånd för fältförsök med genetiskt modifierade hybridasp och aspar, från 2018 till och med 2022. Försöken startade 2013.

Asp är en modellväxt för grundvetenskapliga studier av träd.

Syftet med den forskning som bedrivs vid Umeå Plant Science Center är att förstå funktionen av alla aspens gener. Fältförsöket är en del i det projektet.

Överväganden

När knopparna anläggs på eftersommaren/hösten är det redan bestämt om en viss knopp ska utvecklas till en blomma eller ett blad. Vilken typ av knopp det är kan avgöras på dess form. I början av mars 2017 observerade försöksutövarna blommanlag på några av de modifierade träden. Samtliga träd av den klon där blomanlag observerats destruerades enligt villkoren i Jordbruksverkets beslut.

Det aktuella försöket kommer att inspekteras med avseende på blomanlag under perioden januari till juli.

Etisk bedömning

Fältförsöket utgör en del av ett forskningsprojekt inom ett område där Umeå-forskarna är världsledande och nämnden ska enligt sina instruktioner beakta vikten av att ett gott forskningspolitiskt klimat upprätthålls. Forskningen gagnar samhället i stort då det långsiktigt kan ha betydelse för ett hållbart och resurseffektivt skogsbruk och förädling av till exempel energigrödor.

Övervakningsplanen visade sig under året fungera väl då knoppmanlag på träd i ett annat fältförsök med hybridasp upptäcktes och plantorna destruerades.

Då det är frågan om träd och inte ettåriga grödor anser nämnden att det är rimligt att tillståndet förlängs med fem år.

Beslut i detta ärende har efter föredragning av kanslichefen Marie Nyman fattats av ledamöterna Birgitta Eilemar, Stefan Johansson, Marianne Pettersson, Johan Hultberg, Kristina Yngwe, Lars Tysklind, Lars-Axel Nordell, Stellan Welin, Lotta Rydhmer, Jens Sundström, Tina D'Hertefeldt (särskilt yttrande, se bilaga), Maria Björkman och Lars Åhrlund-Richter. Vid ärendets slutliga handläggning utan att delta i avgörandet deltog även ledamoten Emma Nohrén samt ersättarna Kew Nordqvist, Rikard Holmdahl och Gunnar Johanson (särskilt yttrande, se bilaga) samt tjänstemännen Birgit Postol och Jenny Carlsson.

Birgitta Eilemar

Marie Nyman

Ledamoten Tina D'Hertefeldt och ersättaren för ledamot, Gunnar Johanson, anmälde särskilt yttrande enligt följande:

Baserat på erfarenheten från tidigare år kommer asparnas eventuella blomanlag att inspekteras under perioden januari till juli. I brevet till ansökan anges att det varit bråttom att hinna med åtgärder efter kontrollerna (och i tidigare beslut har Jordbruksverket angett att kontroller ska genomföras 2 gånger per månad). Vi anser att sökanden tydligare ska redovisa hur de förändrade rutinerna är tillräckliga för att hinna avverka eventuella blommande plantor.

I ansökan föreslås att kontroll av rotskottsuppslag, efter det att försöket har avslutats och huggits ned, inte behöver genomföras eftersom risk saknas. Vi anser att det är viktigt att sökanden, precis som tidigare, inspekterar eventuell förekomst av rotskott och behandlar dessa med växtbekämpningsmedel.